

Bits of Freedom Persbericht

Amsterdam, 4 mei 2004

Ierland keurt Nederlandse stemmachines af

Minister De Graaf vindt de stemmachines in Nederland betrouwbaar. De Ierse overheid heeft echter besloten om de introductie van Nederlandse stemmachines voor de Europese verkiezingen op het laatste moment af te lasten, omdat een nauwkeurige en betrouwbare uitslag niet gegarandeerd is.

In Ierland is sinds 2002 een publiek debat aan de gang over de invoering van stemmachines. De Ierse overheid heeft machines gekocht van het Nederlandse Nedap. Deze fabrikant levert ook het merendeel van de stemmachines in Nederland. De controverse over elektronisch stemmen kwam in Ierland op gang na de publicatie van een rapport van de Ierse beveiligingsfirma Zerflow. In haar rapport kwam Zerlow tot de conclusie dat de machines gemanipuleerd kunnen worden.

De kritiek op de Ierse overheid leidde vervolgens tot het instellen van een onafhankelijke commissie met de opdracht de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de Nedap machines te onderzoeken. In haar rapport concludeert de Commission on Electronic Voting: "[...] having regard to the issues of secrecy, accuracy and testing [...], it is unable to recommend the use of the proposed system [...]". Verantwoordelijk minister Martin Cullen heeft het advies nu overgenomen en de introductie van de stemmachines voor de verkiezingen van juni afgelast. Met de invoering is een bedrag van 40 miljoen euro gemoeid. De Ierse oppositie heeft inmiddels het aftreden van de minister geëist.

In antwoord op Kamervragen heeft minister De Graaf, vlak voor het bekend worden van de Ierse beslissing om het gebruik van de machines af te lasten, laten weten dat naar zijn mening de machines voldoen aan de Nederlandse eisen. In Nederland worden de stemmachines getest door TNO. De testrapporten zijn echter niet openbaar, omdat ze zijn opgesteld in opdracht van Nedap. De Nederlandse overheid heeft geen beschikking over de software waarvan de machines gebruik maken. Deze software is geen open source.

In Ierland is ook gepleit voor een zogenaamde 'paper-trail'. De stemmachines kunnen een papieren print maken waarmee iedere kiezer zijn uitgebrachte stem op juistheid kan controleren. Deze papieren back-up kan ook worden gebruikt voor een handmatige hertelling.

Bits of Freedom vindt dat minister De Graaf het rapport van de Ierse commissie voor elektronisch stemmen nauwkeurig moet onderzoeken. Het is voor kiezers in Nederland belangrijk om te weten waarom een product dat niet goed genoeg is voor de verkiezingen in Ierland, wel in Nederland gebruikt kan worden. Ook roept Bits of Freedom de minister op zorg te dragen voor het openbaarmaken van alle testrapporten van de stemmachines in Nederland.

Bits of Freedom is een onafhankelijke stichting die opkomt voor digitale burgerrechten. Meer informatie is te vinden op de website van Bits of Freedom <http://www.bof.nl/>